

Ege 3. Yaş Üniversitesi

Röportaj : Elk. Müh. Fikret Şahin
fikret.sahin@emo.org.tr

Ege Üniversitesi'nde (EÜ) hayata geçirilen, 60 yaş üstü bireylerin daha sağlıklı, üretken ve aktif olmaları için gönüllü öğrencilerin verdiği derslerle devam eden "Ege 3. Yaş Üniversitesi"nin çalışmalarına ilişkin bilgileri Ege 3. Yaş Üniversitesi yürütücüsü Doç. Dr. Sevnaz Şahin bizimle paylaştı.

3. Yaş Üniversitesi nedir?

3. Yaş Üniversitesi; Hayat boyu öğrenmenin ileri yaşa denk gelen bölümüne verilen isimdir.

Eğitim sürecini hatta iş hayatını bitirmiş ileri yaştaki bireylere verilen gönüllülük temelinde bir eğitim modelidir. İlk defa 1970 li yıllarda Fransa'da başlayan bu eğitim modeli hızla dünyaya yayılmıştır. Ülkemizde 2000li yılların başında Bodrum'da yaşayan bir grup ileri yaştaki bireyin bilgi ve deneyimlerini paylaşmak için bir araya gelerek başlattıkları Herodot 3. Yaş Akademisi, tanımlanan eğitim modelinin benzeridir.

2016 yılında Akdeniz Üniversitesi Gerontoloji bölümünde Tazelenme Üniversitesi adı altında yapılandırılmış eğitimler başlamıştır. Ege Üniversitesi'nde de 2016 yılında gönüllü bir grup öğretim üyesi ile baş-

layan eğitim 2023 yılında 300 kişinin üzerindeki gönüllü öğretim üyesiyle kocaman bir okula dönmüştür. Bugün Ege 3. Yaş Üniversitesi olarak 1000'e yakın öğrencisiyle eğitimlerine devam etmektedir.

Neden bu üniversiteye gereksinim duyuldu?

Dünyamız hızla yaşlanıyor. İnsanoğlunun en büyük başarısı, doğumla beklenen yaşam süresinin artmasıdır. Doğurganlık oranlarının da azalmasıyla toplumda yaşlı nüfus oranı hızla artmıştır.

Artan yaşlı nüfus beraberinde talepleri de getirmiştir. Bunlardan bir tanesi de eğitimidir. Her yaşta bireyin insan hakkı olarak sahip olduğu eğitim hakkının karşılanması gereklidir.

3. Yaş Üniversitesinde verilen eğitimler ile hızla artan bilgiye ulaşmak için bir zorunluluk iken kuşaklar arası iletişimin sağlanması, toplumsal dayanışmanın artırılması amaçlanırken, ileri yaştaki bireylerin tecrübelerinden faydalanmak için de bir fırsat yaratılır. Eğitimlerle yaşlanan bireyin yaşam kalitesini artırması için gerekli donanımı sağlarken, onların sahip oldukları donanımı genç kuşaklara aktarmaları için ortam hazırlar. Bireyin aktif ve sağlıklı yaşlanmasını sağlar.

Kimler katılabiliyor?

2023 itibariyle farklı isimlerde eğitim veren 3. Yaş Üniversitelerinin en önemli özelliği hepsinin kendilerine has yapılanmasının olmasıdır. O bölgeye özel gereksinimlere ve şartla-

ra göre katılım şartları ve ders programı belirlenir. Ege Üniversitesi'nde kayıt için gerekenler: 60 yaşın üzerinde olmak ve yeterli isteğe sahip olmaktır. Başka hiç bir koşul yoktur.

Kayıt işlemleri ne zaman başlıyor? Öğretim süresi nedir?

Ege 3. Yaş Üniversitesi'nin eğitim süresi üç yıldır. Son yıl, topluma yönelik proje üretmek uygulayan öğrenciler mezun olma hakkını elde ederler.

Ege 3. Yaş Üniversitesi'nin eğitimi güz ve bahar dönemlerinden oluşur ve Ege Üniversitesi lisans öğrencileriyle aynı tarihlerde başlar. Kesin kayıt için, öğrencilerden 2 adet vesikalık fotoğraf, 1 adet nüfus cüzdanı ile şahsen başvurularını tercih etmekteyiz.

Dersler sınıfta mı oluyor? Derslere katılım zorunlu mu?

Dersler, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde dekanlığımızın bize sunduğu imkanlar dahilinde 20 Mayıs Amfisinde yapılmaktadır. Öğrencilerin geçerli ve/veya belgelendirilmiş bir mazereti olmadığı sürece derslere katılım zorunludur.

3. Yaş Üniversitesi ücretli mi?

Ege 3. Yaş Üniversitesi bir sosyal sorumluluk projesidir, eğitmenlerin hepsi gönüllüdür ve eğitim ücretsizdir.

Hangi dersler ve etkinlikler yapılıyor?

Derslerimiz 12 haftalık dönemler halinde ve 2 sömestre olarak verilir. Zorunlu dersler ve seçmeli uygulamalı dersler olarak 2 bölümden oluşur. Zorunlu teorik derslerden bazıları: Geriatri, psikoloji, iletişim, parazitoloji, evde bakım, mitoloji, arkeoloji, bakım, palyatif bakımdır. Seçmeli uygulamalı derslerimizden bazılarıysa psikodrama, halk dansları, latin danslar, koro, bendiridir.

Üniversiteyi bitiren diploma veya benzer belge alıyor mu?

Eğitimimizde sınav uygulanmamaktadır. Ancak dönem sonunda

eğitimden öğrendiklerini özetleyen ödevler istenmektedir. Tüm derslere düzenli katılan, "3. yıl sosyal sorumluluk projeleri"ni gerçekleştiren öğrenciler mezun olmaya hak kazanırlar.

Son söz olarak ne söylemek istersiniz?

Bir geriatri uzmanı olarak yaşlı bireyi tıbbi, çevresel, sosyal psikolojik olarak değerlendirmeye destek olmaya çalışırım. Meslek hayatımda edindiğim tecrübeyle tıbbi desteğin en kolay olduğunu söyleyebilirim. Zor olan, yaşlıyı toplumda aktif tutabilmek, ihtiyaçlarına yanıt verebilecek çevrede, güvenle, mutlulukla yaşlılarıyla aktif ve sağlıklı olarak yaşamasına destek olmak. İşte 3. Yaş üniversitesi bir hekim ve/veya birey olarak yaşlıya yetemediğimiz noktalarda devreye girer. Aynı yaş grubunun birlikte, birbirlerine destekle, keyifle, öğrenerek, öğretmek aktif ve sağlıklı olarak yol almasını sağlar. Bizler için ise her öğrencimizle yani büyüğümüzle kurduğumuz bağlar parlayan gözler, gülümseyen yüzlerin karşılıklı uzanan ellerin değeri ifade edilemez, paha biçilemez. O nedenle Ege 3. Yaş Üniversitesinin dört elle sarıldığım, çok severek isteyerek, gönülden mutlulukla yürüttüğüm bir proje

olduğunu söylemeliyim. Bu projenin yürütmesinde, aktif olarak görev alan eğitimi bitirmiş gönüllü öğrenciler ve farklı meslek gruplarından oluşan akademisyen ve uzmanlardan oluşan bizim 'Mutfak Ekibi' olarak adlandırdığımız ekip en önemli rolü üstlenir. Mutfak ekibi adeta bir trenin lokatifi gibi yön verir, ahenkle yol almamızı sağlar.

Bunun dışında Ege 3. Yaş Üniversitesinin, 7 yıldır fire vermeden düzen içinde yürütmesi kocaman yürekli gönüllü eğitmenlerimiz sayesinde. Mutfak ekibi olarak tüm eğitmenlerimize yürekten teşekkür ederiz.

Hemen her hafta farklı şehirlerden sivil toplum kuruluşlarından ve üniversitelerden 3. Yaş Üniversitesini kurmak istediklerine dair telefonlar almaktayız. Gösterilen bu ilgi ve talepler tüm ekibimizi heyecanlandırıyor. Biz, Ege 3. Yaş Üniversitesi mutfak ekibi olarak bu projenin yayılması daha çok kişiye ulaşması için bilgi ve deneyimlerimizi aktararak elimizden gelen her desteği vermeye hazır olduğumuzu belirtmek isteriz. Projemizi ve heyecanımızı paylaşma fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederiz.

